

[Minister Lise Østergaard]

der i verden, og det må være den rigtige fremgangsmåde; dér ser jeg ikke tegn på tilbageholdenhed i vores politik.

Til fru Lis Starcke vil jeg sige, at jeg er helt enig i det synspunkt, at vi må forholde os lige så aktivt til spørgsmålet om menneskerettighederne inden for landets egne grænser, som vi må forholde os til menneskerettighedsspørgsmålet i andre lande. Det er ganske indlysende. Med hensyn til Lomé-spørgsmålet mener jeg, at jeg allerede har givet et svar.

Til slut spurgte hr. Steen Folke mig polemisk om min holdning til berufsverbot: er ikke også det en krænkelse af menneskerettighederne? Se, det, jeg gjorde i mit indlæg, var, at jeg specificerede de groveste former for krænkelse af menneskerettighederne, nemlig tortur og henrettelse uden lov og dom. Jeg kan sige til hr. Steen Folke: jo, jeg mener også, at berufsverbot er en krænkelse af menneskerettighederne, ligesom jeg mener, at vilkårlig frihedsberøvelse er en krænkelse af menneskerettighederne. Men jeg nævnede alene de groveste former.

Det sidste spørgsmål vil jeg ikke gå ind på i detaljer her, for det er et spørgsmål, der behandles sagkyndigt i anden sammenhæng, og jeg mener, at den debat hører hjemme dér. Jeg kan kun erklære mig ganske enig i, at kunsten, det meget vanskelige, når vi arbejder med disse spørgsmål, er, at man fra en regerings side må være i stand til at modvirke vold uden at være voldelig, og man må være i stand til at sikre nogle menneskerettigheder uden samtidig at krænke andre.

Formanden:

Vi går derefter til anden omgang, hvor taletiden for ordførere er indtil 5 minutter og for andre medlemmer indtil 3 minutter.

Honoré (KrF):

Disse deldebatter har jo vist sig at være et vældig nyttigt instrument til klargøring af folketingets stilling til udenrigspolitiske problemer fremfor de store debatter, hvor disse ting drukner i den store gryde.

Jeg synes, at også denne debat om et afgrænset emne har været meget nyttig. Den er jo netop afgrænset til at dreje sig om menneskerettighederne i de kommunistiske lande og ikke i hele Europa, netop fordi det er min

opfattelse, at det er i de kommunistiske lande, spørgsmålet om menneskerettighederne er brændende, er mest prekært. Vi har jo i Vesteuropa underskrevet menneskerettighedskonventionen. De personer, der føler, at deres menneskerettigheder krænkes, har jo mulighed for at appellere til menneskerettighedskommissionen og menneskerettighedsdomstolen, og det sker jo også. Derfor mener jeg ikke, at problemet er brændende hos os. Derfor synes jeg, det er helt forkert, når der fra flere sider, bl. a. også fra regeringens og socialdemokratiets side, lægges enorm vægt på, at menneskerettighedsproblemet er, havde jeg nær sagt, omtrent lige stort i begge dele af Europa; det er næsten det indtryk, man får. Jeg mener, at der er kolossal forskel på – hvad man måske kunne kalde et menneskerettighedsproblem – at være arbejdsløs et år eller to, og så at man bliver frataget sine børn, at børnene bliver sendt på en opdragelsesanstalt, bare fordi de pågældende mennesker har lært deres barn måske at bede fader-vor. De ser aldrig deres børn mere. Kan man sammenligne de to ting? Jeg synes det bestemt ikke. Jeg er skuffet over den holdning, den ligestilling af de politiske og de sociale menneskerettigheder, som vi møder fra socialdemokratiets side, og jeg kan tilslutte mig bl. a. hr. Arne Christiansens bemærkninger til dette punkt.

SFs ordfører havde et indlæg, der gjorde meget ud af menneskerettighedsproblemet uden for Europa. Vi var vist i Latinamerika, og vi var i Asien. Vi var vist også i Afrika, og det er desværre symptomatisk for SF, at når der skal snakkes Europapolitik, taler SF om alt muligt andet end Europa. Jeg var også ked af den tendens i SFs ordførers tale, at han ligesom ville udpege en hovedmodstander, når man skulle finde frem til, hvor menneskerettighederne krænkes. Der var nok en vis kritik af, hvis menneskerettighederne krænkedes i socialistiske lande, men det gjaldt alligevel om at komme relativt hurtigt hen over denne for en socialist tilsyneladende lidt pinlige sag, at menneskerettighederne krænkes i socialistiske lande, hen til, at hovedfjenden er de kapitalistiske lande. Sydkorea blev nævnt, men hvorfor ikke Nordkorea? Jeg ved godt, at hr. Gert Petersen var på besøg engang i Nordkorea, men det er jo ikke sikkert, hr. Gert Petersen fik alt at se dengang.